

Historia dall'Uniun da catschadurs Péz Fess

Igl onn 1919 havevan ils catschadurs da Glion e contuorn schaffiu l'emprema secziun da catschadurs ella Foppa, che senumnava Secziun da catschadurs Mundaun.¹ Il num Mundaun, deriva dil cuolm Péz Mundaun che sesanfla denter Surcuolm e Morissen. Da lezs onns s'udevan il marcau da Glion ed entginas vischnauncas tier la secziun Mundaun. Pervia dad entginas pintgas carplinas enteifer la secziun Mundaun, ein ils catschadurs dallas vischnauncas Castrisch, Sevgein, Riein, Pitasch e Duvin semess ensemen e han fundau igl onn 1968 l'uniun da catschadurs Péz Fess. Il num Péz Fess deriva dil pli marcant ed ault péz che sesanfla el teritorri dall' uniun e contonscha 2880 m.s.m. Igl onn da fundaziun ha l'uniun dumbrau 46 commembers. Ella suprastonza da fundaziun eran Bruno Cadosch sen. (Castrisch) sco president, Alexander Caviezel (Pitasch) sco actuar, Barni Camenisch (Riein) sco cassier, Christian Cajochen (Castrisch) e Richard Cabalzar (Riein) sco assessurs.²

Ils presidents naven digl onn da fundaziun eran Bruno Cadosch (1968–1972), Leonhard Gartmann (1973–1984), Peter Jemmy (1985–1987), Hans Hunger (1988–1995), Arno Deplazes (1996–2006), Robert Müller (2007–2009) ed Adrian Knöpfel (dapi 2009).

L'uniun da catschadurs Péz Fess ha per finamira da formar ses commembers e promover in bien spért cun tgirar ils interess dils catschadurs:

- Entras mantener la basa per ina sauna catscha da patenta en nies cantun.
- Entras ina buna tgira e bien quitau per ils animals selvadis, specialmein cun defender e proteger il spazi vital per nossas selvaschinas: entras ina catscha comensurada duei il diember dallas selvaschinas restar sauns ed adattaus al spazi da viver local.
- Entras esser commembers dall'uniun cantunala da catschadurs da patenta cun renconuscher lur statutas e reglements.
- Entras perseguitar e sedar giu spirontamein cun fatgs e politica da catscha ed esser neutrals en fatgs da partidas politicas e confessiunalas.³

L'uniun da catschadurs Péz Fess ha diversas activitads. L'emprema radunonza ei la radunonza generala che ha liug mintgamai la tiarza fin d'jamna da schaner. Mintg' onn ha quella radunonza liug en ina outra vischnaunca dall'uniun, oz pia fracziun ni vischinadi. La davosa fin d'jamna d'avrel ha liug la radunonza da primavera, ils davos onns mintgamai en l'ustria dils catschadurs tier il stand da sittar a Casti Sut (Castrisch). A caschun da lezza radunonza sepreparan ins oravontut sin la radunonza da delegai dall'uniun cantunala da catschadurs BKPIV (*Bündner Kantonaler Patentjagdverband*). El turnus da mintga dus onns fagein nus in viadi, per ordinari in da dus tochen treis gis.

Egl onn denteren organisescha l'uniun ina sera da catschadurs cun in'exposiziun culla corna da catscha d'ils dus onns vargai. Quella fiasta ha liug era el turnus sco la radunonza generala, denton – pervia dallas localitads – mo a Castrisch, Sevgein e Pitasch. Naven dall' entschatta da matg tochen fin d'uost s'entaupan ils catschadurs da noss'uniun regularamein sin il stan da sittar a Casti Sut a Castrisch. Quei stan da sittar cun ina schiba da 150 m e tschun da 100 m sco era in stan per exercitar da sittar sin la lieur e la ustria s'audan allas uniuns da catschadurs Péz Fess, Mundau e Vorab. Ord quellas treis uniuns numnadas han ins schau nescher l'uniun «Jagdschützen Gesellschaft Casti Sut». Mintg'onn organisescha lezza uniun era in tir da catscha per las treis uniuns da catschadurs, sin il stan Casti Sut.

Naven dils meins mars tochen fin d'uost ein ils commembers dall'uniun da catschadurs Péz Fess era fetg engaschai per la tgira dalla selvaschina e natira. Ellas tschun fracziuns dall'uniun vegnan segai maghers cun la surfatscha da 3.2 ha. Era lavurs sco metter ora spuentegls per anseuls cavriel, tgira dils urs d'uuals, tgira da seivs vivas, schubergiar e montar reflecturs da

¹ Tenor las informaziuns da Gion Fidel Spescha, Andiast.

² Cf. Cudisch da protocol (1968–1995).

³ Cf. Statutas da 2014.

vias per selvaschinas, segar e tgirar sendas ed aunc biaras autras lavurs.

L'uniun Péz Fess empleina sia cassa onn per onn cun las contribuziuns dils commembers, sco era cun la tgira ed aunc mintgamai cun la sera da lotto che ha liug l'emprema sonda dil meins november a Sevgein.

Pigl avegnir da nossa'uniun vesa ei ora fetg stupent cumparegliau cun autras uniuns da catschadurs en nossa regiun. Ils davos onns ein fetg biars commembers giuvens entrai en l'uniun Péz Fess. La media da vegliadetgna da nos commembers ei tier 53 onns. Aschia astgein gir, che nus seigien ina dallas giuvnas uniuns da catschadurs dalla Surselva.